

Pressemeddelelse
2. september 2007

Kalfatringen af LOA er i fuld gang

LOA Værft, der siden foråret 2004 har dannet ramme om restaureringen af det tremastede sejlskib LOA, genlyder i denne tid af taktfaste hammerslag. Det er det hørbare bevis på, at man er i fuld gang med kalfatringen, der er helt afgørende for skibets sødygtighed.

”Kalfatring er betegnelsen for det at fylde værk i mellemrummene – også kaldet nåderne – mellem plankerne og dermed gøre dem vandtætte. I LOAs tilfælde skal der kalfatres såvel på dækket som overalt på skrogets yderside. Alt i alt er der tale om omkring 2.000 meter, hvoraf cirka halvdelen skal gennearbejdes to gange og resten tre gange”, fortæller projektleder Herluf Stærk Christensen, der selv har årelang erfaring i kalfatring.

Da der i øjeblikket færdigkalfatres 60-80 meter om dagen, er der rigtig god fremdrift i arbejdet og p.t. er knap 50 procent af skroget gennearbejdet.

Kalfatringen udføres med kalfatrejern, der er forskelligt udformede værktøjer. Nogle har skarpe kanter, mens andre har en v-formet udskæring, og jernenes tykkelse varierer alt efter det mellemrum, der skal bearbejdes. Værket, der traditionelt består af tjæret hamp, opkradset tovværk eller blår, drives ind i mellemrummene med kalfatrejern og træhammer.

”Det kræver stor øvelse at kalfatre rigtigt, for bliver værket for løst, kan kalfatringen ikke holde vandet ude – og gøres det for fast, sprænges plankerne. Dertil kommer, at det er et arbejde, der kræver både tålmodighed og udholdenhed. Erfaringen viser, at der skal slås omkring 450 slag pr. meter, så det bliver altså til i omegnen af 2,2 millioner slag inden vi er færdige med at kalfatre LOA”, siger Herluf Stærk Christensen.

LOA Værft får værket i store nøgler, hvor fibrene endnu ikke er tvundet til tråd. Fibrene samles i tykke tråde, der foldes dobbelt og snos, så det ligner et lille stykke reb. Tykkelsen skal passe til det mellemrum, der skal kalfatres. Når værket er slået i bund, bliver mellemrummet beget – og efter hærkning skal det overflødige beg skrubes af og skroget skal males, mens dækket skal have træbeskyttelse.

Foruden Herluf Stærk Christensen har LOA Værft tre medarbejdere med stor erfaring i kalfatring, blandt andet fra restaureringen af Fregatten Jylland og nybygningen af Ostindiefararen Götheborg i Sverige.

Yderligere information:

Projektleder Herluf Stærk Christensen	98171767
Bestyrelsesformand Steen Bjerre	98102915